

Offentlighet och ordning vid kommunfullmäktiges sammanträden

1. Bestämmelser om ordningen vid sammanträde med fullmäktige finns i 5 kap. 39 § kommunallagen (1991:900), som har följande lydelse: *Ordföranden leder fullmäktiges sammanträden och ansvarar för ordningen vid sammanträdena. Ordföranden får visa ut den som uppträder störande och inte efter tillsägelse rättar sig.*
2. Denna regel i kommunallagen kompletteras med en föreskrift i fullmäktiges egen arbetsordning där det anges att *ordföranden får upplösa sammanträdet om det uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra* (24 § sista stycket).
3. Ordföranden ansvarar sålunda för ordningen vid sammanträdet och har de befogenheter som krävs för att hantera detta ansvar (ordförandens ordningsmakt). Alltefter omständigheterna kan ordföranden välja att före ett ställningstagande eller ingripande vilja samråda med presidiet och kanske också med partiernas huvudföreträdare.
4. Ordförandens ansvar för ordningen gäller både åhörare, ledamöter och ersättare. Så t.ex. kan en ordförande frånta en ledamot ordet, om ledamoten uppträder på ett sätt som strider mot god ordning på annat sätt än genom innehållet i ledamotens yttrande.
5. Ordningsstörande beteenden kan förekomma på en mängd olika sätt i sammanträdeslokalen. Av särskilt intresse i detta sammanhang är åhörarens opinionsyttringar av olika slag. Sådana yttringar i sammanträdeslokalen kan ta sig verbala uttryck men också på det sättet att man genom banderoller eller text på kläderna söker påverka beslutsprocessen i fullmäktige.
6. Enligt en långvarig praxis i kommunfullmäktige i Örebro har förhållningssättet till opinionsyttringar från åhörare i sessionssalen varit mycket restriktivt eller ej tillåtande. Dessa opinionsyttringar har ansetts innebära ordningsstörning eller risk härför. Ledamöterna och då särskilt den som för tillfället har ordet kan uppleva opinionsyttringen som störande eller i vart fall distraherande.
7. Denna genom åren restriktiva inställning till opinionsyttringar i själva sessionssalen grundas i kravet på den ordning och säkerhet som beslutsprocessen i fullmäktige förutsätter samt ledamöternas rätt att utan yttre störningar fritt få debattera ärendena på dagordningen.
8. Härtill kommer medborgarnas möjligheter att utanför Rådhuset och dess sessionssal som ett led i yttrandefriheten och andra grundlagsenliga friheter ge uttryck för sina uppfattningar på olika sätt. Detta kan också ske genom att tillskriva de enskilda ledamöterna i fullmäktige. Tillskrivs däremot kommunfullmäktige är den normala rutinen att presidiet och partiernas huvudföreträdare får del av meddelandet. Några brev, flygblad m.m. tillåts däremot inte utdelade eller utplacerade i sammanträdeslokalen eller dess förrum utan ordförandens uttryckliga medgivande. Även på denna punkt gäller således ett mycket restriktivt förhållningssätt enligt en fast praxis.